

GEVANGEN GEBOREN

In samenwerking met:

Uitgeverij StoryLand / MaryDes Designs Ltd

p.a. Nijverheidsstraat 70

2160 Wommelgem

België

www.storyland.be

info@storyland.be

ISBN: 9789403633879

Wettelijk Depot: D/2018/7085/1

Nur: 402

Copyright © Renée en Ann Driessen

Omslag: MaryDes

Vormgeving: ARTrouvé

Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd en/of kenbaar gemaakt op welke wijze ook zonder voorafgaandelijke toestemming van de auteurs.

Voor info en voor reacties: boekenvanann@gmail.com

Gevangen geboren

Het leven van Renée

2017

Renée D.

in samenwerking met Ann Driessen

Inhoud

Mijn dorp	13
Ons huis	15
Mijn moeder	17
Mijn broer	20
Mijn pleegouders	22
Naar het vluchthuis	29
Mijn eerste verkrachting	32
Scheiden	37
Stiefvader	38
Zwijgen	40
Oma sterft	44
Het auto-ongeluk	46
Vera	48
Mijn derde verkrachting	49
Plechtige Communie	52
Eten	54
Geboeid	55
Zwevegem	58
De jeugdgevangenis	60
Rode fase	63
Vriendinnen	68
Sint-Lutgardis	78
Mijn vierde verkrachting	81
Aanranding op de bus	84
Aanranding in het bos	91
Isoleercellen	93

Mijn diagnose: borderline	97
Mijn eerste collocatie	99
De dood van mijn vader	103
Moffer of Posser	108
K-For in Diest	110
Dokter Linda	114
Angst en Depressie	121
Beschut Wonen	129
De aanval op mijn neurologe	139
Waregem	146
Brugge	148
Ik sta in brand	149
Mechelen	153
De dood van mijn stiefvader	158
Collocatie	160
Diksmuide	161
Dakloos	163
Alcohol	167
Obsessie	171
Gevangenis Brussel	173
Bezoek	183
Internering	188
Aanklachten	191
Hasselt	192
Alleen en altijd op cel	202
Forensische psychiatrie Zottegem	209
Therapieën	211
Gevangenis Oudenaarde	225
CBM	227
Mijn drankprobleem	231

Gevangenis Oudenaarde	244
Gevangenis Brussel	246
12 december	266
De gevangenis: mijn thuis	272
Werken	275
Een nieuw jaar	279
Bezoek	283
Uitgang	288
Gabriël	293
Weer een jaar verder	298
Psychiatrisch Centrum Leuven	300
Terug naar af	306
Nawoord	309
Hoe gaat het nu met mij?	309
Mijn verkrachtingen	309
Mijn gewicht en overgewicht	310
Mijn automutilatie	313
Mijn obsessies	315
Mijn agressie	319
Van slachtoffer naar dader	323
Wat wil ik, wat kan ik en wat ga ik doen?	325
Bijlagen	333

Inleiding

België telt ongeveer 3.800 geïnterneerden: mensen die na het plegen van misdrijven ontoerekeningsvatbaar worden verklaard en beschouwd worden als een gevaar voor zichzelf of voor de maatschappij. Meer dan 600 daarvan verblijven niet, zoals het moet en hoort, in een psychiatrisch ziekenhuis, maar in een gevangenis. Ze krijgen daar dus niet de nodige zorg. België is daarvoor minstens 20 keer veroordeeld door het Europees Hof van de Rechten van de Mens (EHRM).

Renée D. is één van die geïnterneerden. Ze vroeg me haar te helpen bij het schrijven van een boek over haar leven. Die opdracht heb ik met hart en ziel aangenomen. Waarom?

Renée zit al sinds december 2009 - met 2 onderbrekingen - in de gevangenis, waar ze niet thuishoort. Dat is bijna 8 jaar. Moest ze 'gewoon gestraft' zijn, en dus niet geïnterneerd zijn, dan zou ze voor de feiten die ze pleegde nóóit zo'n zware gevangenisstraf hebben gekregen. En ze zou al jaren vrij zijn. Enkel en alleen omdat er geen plaats was voor haar in een of andere psychiatrisch ziekenhuis is het alsof ze 'een veroordeling' van 24 jaar heeft gekregen (bij goed gedrag kan een gedetineerde op 1/3 van zijn straf vrijgelaten worden). Dat is onmenselijk, onrechtvaardig, wraakroepend en onaanvaardbaar. Daarom heb ik haar geholpen, heb ik haar gedachten en gevoelens helpen formuleren.

Zij schreef enorm veel: dat bracht veel oude pijn en verdriet naar boven. Ze werkte enorm hard. We schreven lange brieven naar elkaar, we telefoneerden veel en we spraken elkaar tijdens ettelijke gevangenisbezoeken.

Dit boek is op de eerste plaats haar boek. Dit boek was haar wens, haar droom. Het is haar verhaal, haar leven.

Ik ben haar ontzettend dankbaar omdat ze zoveel lief, maar vooral leed met me deelde, open en eerlijk. Schrijfpoddrachten, besprekingen, lastige vragen: Renée ging niets uit de weg. Ik heb veel van haar geleerd. Renée heeft nu een speciale plaats in mijn leven, mijn hart, mijn gedachten. Want ze is, ondanks haar vreselijke lijdens- en levensweg met verkrachtingen, aanrandingen, geweldplegingen en andere tegenslagen, een sterke en lieve vrouw van 31 die de moed niet verliest, maar blijft vechten voor een nieuw, ander en beter leven, voor een eerlijke kans buiten de gevangenis. En die verdient ze...

ANN DRIESSEN

**VERBORGEN, OPGESLOTEN,
WEGGESTOPT, GECOLLOQUEERD,
VASTGEBONDEN, AFGEZONDERD,
GEVANGEN
DAT WAS IK**

*Alle namen en plaatsnamen, ook die van psychiatrische
ziekenhuizen en instellingen, ziekenhuizen en gevangenissen zijn
vervangen door fictieve schuilnamen.*

Voorwoord

Dit is het begin van een lange weg. Een weg vol emoties en herinneringen. Ik ben 25 jaar als ik begin te schrijven, maar ik heb het gevoel stokoud te zijn: ik heb zoveel meegemaakt in mijn leven. Ik had zoveel te verduren. Ik heb veel misdaan, maar er werd mij ook veel aangedaan dat ik nog niet heb verwerkt. Door te schrijven, wil ik het verleden achter mij laten en een plaats geven zodat ik verder kan en een toekomst heb. Mijn verleden blijft, maar ik wil ermee leven zonder eronder te lijden. Daarom heb ik dit boek geschreven: om het verleden los te kunnen laten.

Ik vind schrijven gemakkelijker dan spreken. Praten over mijn pijn en verdriet is te moeilijk en doe ik niet graag. Ik kan me moeilijk openstellen en mensen vertrouwen. Met schrijven kan ik mijn eigen tempo volgen en mijn woorden zorgvuldig kiezen. Met spreken sta ik onder druk omdat ik meteen iets moet zeggen en dan zeg ik iets dat ik niet meen, iets waar ik later spijt over heb. Ik weet ook niet altijd wat zeggen. Ik schaam me voor wie ik ben en wat ik meemaakte en ik voel me schuldig over wat ik mensen heb aangedaan. Als ik spreek, voel ik me schuldig, ben ik beschaamd en zenuwachtig en voel ik me ongemakkelijk. Ik lach wanneer het niet past en dat komt slecht over.

Als ik schrijf, zie ik niemand en moet ik niemand in de ogen kijken. Schrijven doe ik graag. Als ik schrijf, toon ik me zoals ik echt ben en wat ik echt voel. Schrijven is voor mij een uitlaatklep. Soms lijk ik voor de buitenwereld een ijskonijn: iemand die geen gevoelens heeft. Ik heb die wel, maar ik ver-

berg ze. Ik probeer niet te voelen omdat ik bang ben om overmand te worden door mijn gevoelens.

Dit is dus mijn levensverhaal. Ik heb er vijf jaar hard aan gewerkt. Ik heb honderden bladzijden met de pen geschreven. Alles wat in me opkwam, probeerde ik te verwoorden. Eerst schreef ik alles in het klad, daarna in het net. Anja, een vrijwilligster en vriendin, bracht me in contact met Ann, mijn schrijfster. Ik stuurde haar mijn teksten. Ze stelde vragen, steeds weer. Haar moeilijkste vragen liet ik voor het laatst. Ik was bang om erover te schrijven. Toch deed ik het. Ann kwam me ook bezoeken, eerst in een psychiatrisch ziekenhuis, daarna in de gevangenis. Telkens had ze nieuwe vragen, telkens schreef ik weer. Ik schreef overal: in de gevangenis, in een ziekenhuis, meestal overdag, soms 's nachts. Zo groeide mijn boek.

Alles schrijven was heel moeilijk. De herinneringen kwamen terug. Ik zag alles opnieuw gebeuren. Het deed pijn om naar het verleden terug te keren en het maakte me verdrietig en boos. Als ik over bepaalde onderwerpen schreef, zoals verkrachtingen of mishandelingen, voelde ik me overmand door gevoelens. Nadien was ik soms doodmoe.

Vijf jaar lang schreven Ann en ik heen en weer met elkaar. Voor 19 euro per maand kon ik een laptop huren in de gevangenis. Ik bezorgde haar een usb-stick met mijn teksten. Ze bewerkte en verwerkte alles ten slotte tot een geheel en vervulde zo mijn wens: een boek schrijven.

Maar dat was niet het belangrijkste... door mijn verhaal te schrijven, kwam ik tot inzicht, dacht ik aan alle mensen die ik verdriet bezorgde of pijn deed, aan het onrecht dat ik heb gedaan, aan de puinhoop die ik van mijn leven en dat van anderen maakte. Door te schrijven beseftte ik dat het agressief zijn of

om mezelf pijn doen niet helpt, geen oplossing is voor mijn problemen. Daardoor leerde ik mijn gevoelens onder controle te houden. Ik ben al jaren niet meer agressief en ik hoop dat ik zo blijf. Het schrijven van dit boek heeft me over bepaalde zaken doen nadenken en dat is goed. Ik denk dat ik er een beter mens ben door geworden...

Mijn dorp

Tot mijn twaalfde leefde ik in één van de mooiste en liefelijkste dorpen van Vlaanderen, Lissewege. Dé plek voor prachtige trouwfoto's. Een dorp dat alles had. Dat stond toch zo in toeristische brochures. Daar heb ik niets van gezien, want ik leefde al die jaren in een gruwelhuis.

Mijn moeder heette Huguette. Ze was stikster. Mijn vader heette Robert. Hij was loodgieter. Ze trouwden in 1980. Ons gezin telde vier jongens - Stef, Raf, Ronny en Simon - en vier meisjes, Rachel, Rani, Rozanna en ik. Ik was nummer vijf. Niet iedereen was van *mijn* ouders. Stef, mijn oudste broer, was de zoon van mijn vader en zijn vroegere vrouw. Hij woonde niet bij ons. Raf was van mijn moeder en een andere man, net als Rozanna. Toen ik geboren werd, zaten mijn zussen en Raf in een tehuis, maar na een tijd mochten ze terug naar huis... om daarna weer naar dat tehuis te verkassen, toen het thuis weer niet ging. Wat er aan de hand was? Ik weet het niet. Ik was te klein. Ik herinner me wel een ruzie toen ik een jaar of vijf was. Sven, de begeleider die onze thuissituatie opvolgde, was op bezoek. Er vielen woorden tussen Raf en mijn vader. Raf nam een stoel, viel hem aan en Sven probeerde hem tegen te houden. Daarna vertrokken Raf en Rozanna. Ik stond op de bank, keek door het venster. Ze stapten in de auto van de begeleider en reden weg.

Ik was te jong om te begrijpen wat er aan de hand was. Ik kon het ook aan niemand vragen. Mijn moeder zou erover liegen en niet toegeven wat er allemaal gebeurde in ons gezin.

Rachel praat er niet zo graag over. Het is te confronterend: het zou oude, diepe wonden weer openrijten. Dat wil ik haar niet aandoen. Ik wil niet dat ze verdrietig was of pijn voelde. We hebben genoeg geleden. Ik blijf dus zitten met vele vragen over mijn verleden waar ik nooit een antwoord op zal krijgen. Dat maakt het moeilijk om met dat verleden te leven.

Rachel, Rani, Ronny en ik waren van *onze* ouders. Rachel, geboren in 1980, was de eerste, twee jaar later werd Rani geboren en in 1986 ik. Ronny was vijf jaar jonger dan ik. Simon was van mijn moeder en stiefvader. Hij was bij zijn geboorte in 1999 door een dubbele hersenbloeding zwaar gehandicapt. Hij kon bijna niets. Hij woonde niet bij ons, maar in een instelling voor mentaal gehandicapte kinderen omdat mijn moeder de verzorging niet meer aankon.

Enkel met Rachel en Ronny heb ik nog contact. Rachel is de constante in mijn leven. Die zorgde voor mij, vroeger en nu nog. Ze was en is eigenlijk mijn tweede moeder. Rachel voelde zich verantwoordelijk voor mij en ik voelde me verantwoordelijk voor Ronny. Met hem heb ik af en toe contact. Die heeft al jaren problemen: met drank, met drugs, met gamen. De andere broers en zussen keerden me in de loop van de jaren de rug toe en willen niets meer van me weten. Dat vind ik erg. Ik lijd eronder, maar leerde het van me afzetten en hun beslissing aanvaarden.

Ons huis

Heerweg 67. Ik denk dat ons huis vroeger een boerderij was, want er waren stallen aan de linkerkant. Mijn vader verbouwde ze tot woonhuis. Daar woonde eerst Raf, daarna Rozanna. Rechts van ons huis woonden Simonne en Gust, een oud en vriendelijk echtpaar. Ik ging vaak naar hen, kreeg altijd een reep chocolade. Papa ging vaak met hen kaarten. Met de andere burens hadden we geen contact. Wij leefden teruggetrokken; ook vriendinnetjes kwamen nooit bij ons spelen. Wat bij ons thuis gebeurde, mocht niet aan het licht komen. Ons huis was, voor zover ik me herinner, echt groot. Er was een woon- en eetkamer, een keuken, een badkamer, een kelder en een zolder, nog een heel grote ruimte en er waren vier slaapkamers. Naast de garage was er nog een bergplaats met een duivenzolder.

Ons huis was eigenlijk een vervallen krot. De badkamer was niet afgewerkt. Er zat zelfs geen glas in het raam. Regen en wind hadden vrij spel. De vloer lag vol zand en er stond van alles. In het bad zaten vaak grote spinnen en onder het bad dikwijls bijennesten. In het begin wasten we ons daar, later niet meer. Dan moesten we ons in een ijzeren waskuip wassen. Onze slaapkamer was niet veel beter. Omdat er ook geen glas in het raam zat, moesten we slapen met regen, sneeuw en wind. 's Nachts kropen enorme zwarte spinnen over de muren en hoorden we muizen lopen. Mijn ouders hadden een slaapkamer, maar mijn vader sliep altijd beneden in een zetel.

Raf had een kleine kamer. Mijn zussen en ik sliepen op de

grootste kamer. Ronny lag in de babykamer. De zolder stond vol gerief. We kwamen er niet, omdat er instortingsgevaar was. In de eet- en woonkamer stonden twee zetels en een eettafel, enkele kasten en een kachel. De ruimte ernaast stond vol meubelen en andere spullen. De keuken lag er altijd smerig bij. De afwas bleef dagen staan als wij, kinderen, hem niet deden. In de kelder stond het bier en zelfgemaakte confituur.

Onze wc was in de garage. Daar stonden ook was- en droogkast en allerlei machines. In de bergplaats ernaast stapelde mijn pa zijn werktuigen. Daar stond een diepvrieskast. In de gietende regen, in het donker, met een zaklamp, moesten we er broden gaan halen. Ik was altijd vreselijk bang.

Onze tuin

We hadden een enorme tuin, een woestenij. Er lagen ijzeren staven en ander materiaal waaraan we ons vaak verwondden. Het onkruid stond hoog, met veel brandnetels. Er lag een heel groot veld. Daar plantte mijn vader sjalotten. Wij moesten het onkruid wieden en het land bewerken. Op een dag waren Rani en ik aan het werken. We kregen het onkruid niet uit de hark. We trokken en trokken... Opeens vloog de steel tegen mijn tanden. Een stuk van mijn tand brak. 'Lompe koeien,' schold mijn moeder, 'jullie weten niet hoeveel dat kost, zo'n tand'.

Het bloementuintje voor ons huis, naast de oprit voor de garage, werd wel redelijk goed onderhouden. Er stond een wit kapelletje met een Onze-Lieve-Vrouwebeeldje.

Mijn moeder

Ik beleefde in dat huis veel akelige momenten. Ik gaf het de naam *gruwelhuis*, niet alleen om de staat waarin het zich bevond, maar vooral om de dingen die daar gebeurden en de manier waarop we er leefden. Ik werd er mishandeld door mijn moeder, misbruikt door mijn broer Raf en door mijn vader. Mijn leven daar was het ideale scenario voor een griezelfilm.

Mijn moeder was een gewelddadig iemand. Vanwaar haar agressie kwam, weet ik niet. Wat ik zeker weet, is dat ze me gebroken heeft en van mij een totaal iemand anders gemaakt heeft dan ik was. Ze sloeg ons en verwaarloosde ons. De meisjes kregen het meest te verduren. Het was alsof ze ons niet kon luchten.

Tot mijn negen jaar waren de mishandelingen het ergste. Ik herinner me nog een voorval... ik was een jaar of zeven. Mijn ma en Rani waren even naar de bureu. Ik was alleen thuis. Het duurde zo lang en ik werd heel bang. Ik dacht dat er iets gebeurd was met hen en telefoneerde - dat had ik net geleerd in de klas - naar de 100. Maar ik haakte snel weer in. De hulpdienst belde terug en praatte met mij. Op dat ogenblik kwam mijn moeder thuis. Ze vroeg wie aan de lijn was. Toen ik het vertelde, griste ze de telefoon uit mijn handen en verzekerde de 100 dat er niets aan de hand was. Ze legde de telefoon op de haak, keerde zich woedend naar mij en begon me te slaan en te kloppen. Ik deed in mijn broek van angst. Daarom pakte ze me nog erger aan. Ze bleef kloppen tot ik bloedde en dan stuurde ze me naar mijn kamer. Dit was slechts één van de vele voorvallen. Zo waren we eens aan het ravotten in de slaapkamer. We hoorden haar naar

boven komen. Mijn zus sprong vlug in haar bed en de poot van het bed brak. Mijn moeder was verschrikkelijk boos. Ze greep haar vast en trok haar mee. Ze stampte Rachel van de trap af en sleurde haar door de tuin. Haar bed werd met twee bakstenen hersteld.

Als we luizen hadden - wat geregeld gebeurde - was ze gewoon woedend. Het leek alsof het onze schuld was, dat die beestjes in ons haar zaten. Elke keer schoor ze ons haar af en moesten we met een kortgeschoren kopje naar school. Maar dat was niet genoeg om die vervelende beestjes van ons hoofd te houden. Dus behandelde ze ons haar aan de wastafel met een speciaal product. Ze verzoop ons bijna. Als we tegenstribbelden, sloeg ze in ons gezicht. Je zag de afdruk van haar hand...

Soms sloot mama ons een hele dag op in onze slaapkamer en moesten we daar blijven tot ze terug was van ik weet niet waar. Als er brand zou zijn, hadden we niet kunnen vluchten.

Mijn moeder deed bijna niets in het huishouden. Al heel jong werden wij aan het werk gezet. Ze stopte ons een borstel, vuilnisblik en andere benodigdheden in de handen en dan moesten we het hele huis schoonmaken, terwijl zij spelletjes zat te spelen op de computer. Elke dag na school moesten we werken.

Als we iets verkeerd deden, gaf ze rake klappen. Soms kregen we er ook zo, om niets, uit het niets. Een vuist in het gezicht of een ranseling. Ik wist dat wat ze deed, verkeerd was. Maar het was gewoon een deel van mijn leven. Er lag een vliegenklopper naast haar computer. Geregeld sloeg ze daarmee, heel hard, met de steel ervan. Ze ging niet van haar stoel af, maar beval ons dichterbij te komen. Dan sloeg ze. Als we durfden wegllopen, riep ze ons meteen terug 'of we zouden iets meemaken'. Dus ondergingen we de slagen. Vaak moesten we knielen in klom-

pen. Geknield en zo blijven zitten, met een telefoonboek op het hoofd. Rechte rug, armen omhoog, met dat boek in de handen. Als we het telefoonboek lieten zakken, gooide ze een houten pantoffel naar ons hoofd. Soms sloeg ze ons met de blote hand in het gezicht en schopte ze in onze zij en tegen onze rug. Ze trok hard aan haar en oren.

Ik voelde toen zoveel angst voor mijn moeder, en nog altijd. Ze sloeg en klopte me, ze schold me uit: 'Je bent niets waard', 'Je kunt niets!' en 'Je bent even lomp als je vader'. Als papa er was, kon hij moeilijk iets doen. Hij zei er wel iets van, maar het hielp niet. Hij vluchtte in de drank. Hij was machteloos tegen haar. Hij was veel van huis. Hij ging werken en had bijna geen tijd voor ons. Als compensatie voor zijn afwezigheid verwende hij ons. Hij stond ook altijd klaar voor anderen. Soms bood hij zijn hulp gratis aan. Daar werd vaak van geprofiteerd. Mijn vader was een goede man, maar hij had een groot probleem: hij was verslaafd aan alcohol. Hij werd opgenomen om te ontwennen, maar dat herinner ik me niet meer. Ik denk dat mijn vader veel verdriet had over wat er in ons gezin gebeurde, zich machteloos voelde en zijn geluk zocht in de duivelse alcohol.

Mijn ouders gingen elke week op stap, kaarten op café, en dan lieten ze ons alleen thuis. Soms gingen we stiekem te voet naar dat café om te zien hoe ze daar speelden. We gingen terug naar huis voor zij weer thuis waren. Mijn moeder ging ook veel naar de burens. Bij Simonne en Gust of naar mijn broer. We moesten wachten tot ze terug was. Ik was zes of zeven jaar. We speelden spelletjes, keken tv of maakten ons huiswerk. Rachel die twaalf was, paste op ons. Soms was ik helemaal alleen in dat grote huis en bang van elk geluid. Ik stond aan het venster te kijken tot ze terug zou komen.

Mijn broer

Wat Raf deed, probeerde ik te verdringen. Mijn grote broer kwam regelmatig naar onze slaapkamer om ons pijn te doen. Als we in bed lagen, kwam hij stiekem en probeerde hij ons te verstikken met zijn hand op onze mond. Ik liep daar een trauma door op: ik kan niets voor mijn mond verdragen. Als iets mijn adem belemmert, komen de herinneringen terug en plas ik in mijn broek van de schrik.

Raf misbruikte mij: hij betastte me op plaatsen waar ik dat niet wilde en ik moest zijn penis aanraken. Omdat hij wist dat mijn vader nog niet aan me zat? Of omdat ik jonger was dan mijn zussen?

Ik heb er nooit over gesproken, ik begreep het ook niet. Ik heb het jarenlang verzwegen omdat ik schrik had van hem. Waarom Raf dat deed, weet ik niet. Hij boezemde mij echt angst in. Ik durfde hem ook niet tegenspreken. Ik moest hem gehoorzamen. Zijn blik alleen al verlamde mij. Toen hij naar een instelling moest, kreeg ik eindelijk en gelukkig rust.

Raf was ook gewelddadig tegen onze honden. Hij sloeg en schopte ze. Later, toen hij een gezin had en in mijn buurt kwam, had ik nog schrik. Hij woonde een tijdje naast ons, in de omgebouwde stallen. Hij had grond waar hij sjalotten en ajuien plantte. We moesten voor hem werken. Als het niet snel genoeg ging, sloeg hij wel eens met een stok. Raf mishandelde en misbruikte me; ik wil niets meer te maken hebben met hem. Voor mij bestaat hij niet meer.

Ja, in ons gruwelhuis gebeurde er van alles dat niet kon

en mocht. Als ik jaren later dat huis opnieuw zag, gruwelde ik nog. Dan kreeg ik koude rillingen en kwamen die vreselijke herinneringen naar boven. Ook nu nog, al staat dat gruwelhuis er niet meer. De eigenaar besliste het af te breken omdat het bouwvallig was en daar wonen gevaarlijk werd. Ik weet niet wanneer het werd afgebroken, maar één ding weet ik zeker: op die plaats en in die omgeving wil ik nooit meer komen.

Ik voelde me er niet thuis, ik voelde me er een gevangene. Ik werd er mishandeld, misbruikt en onderdrukt. Er was geen liefde of vrede in dat huis. Ik probeerde er te overleven met fysisch en psychisch geweld. Ik kon er geen vrolijk, speels meisje zijn. Op andere plekken en bij andere mensen, kon ik zijn wie ik was, thuis niet. Ik sloop op mijn tenen en probeerde onzichtbaar te zijn. Ik leefde constant alsof ik met een geweer werd bedreigd. Doodsangsten moest ik doorstaan.

Mijn pleegouders

Mijn pleegouders Paul en Scheila kwamen in mijn leven toen ik een jaar of zes was. Ze zijn nooit officieel als mijn pleegouders aangesteld door het gerecht, maar ik beschouwde hen als mijn tweede ouders. Moeke en Vake, noemde ik hen. Ze woonden in onze straat op nummer 16. Vake kwam op huisbezoek. Zo leerde hij mijn ouders kennen. Vake en Moeke hielden van mij en zorgden voor mij, net als voor hun eigen kinderen. Ze betekenden heel veel voor mij, nog altijd. Vake was diaken en Moeke zijn assistente. Mijn ouders lieten hen doen. Ze lieten ons naar hen toe gaan: dan waren ze van ons af en hadden ze rust. Ze kwamen geregeld op bezoek om met mijn ouders te praten.

MOEKE

Moeke was een prachtvrouw, een engel op mijn levenspad. Ze werkte vroeger bij de jeugdrechtbank en was begeleidster in een gesloten opvoedingsinstelling. Ze was lief, maar kon ook streng zijn. Ze had een hart van goud. Ze probeerde alle problemen van de mensen die ze ontmoette op zich te nemen om het hen gemakkelijker te maken. Bij haar voelde ik me thuis en veilig. Ze gaf me een goed gevoel. Ze zag alleen de goede dingen in een mens, de slechte niet. Of daar wilde ze geen aandacht aan schenken. Ze wilde me altijd helpen, ze had altijd een luisterend oor. Ze was een sterke vrouw: ze wist wat ze wilde. Ze was als een moeder, eentje die haar kleintjes probeerde te beschermen. Ze keek met haviksoogen naar haar kroost en waar nodig stak

ze een helpende hand uit. Ze behandelde iedereen hetzelfde. Ze liet me voelen dat ik het waard was om geliefd te zijn, dat ik waardevol was. Ik was *iemand* voor haar. Als ik verdrietig was, troostte ze me. Ze steunde me en gaf raad. Als ik met een idee kwam, zei ze haar mening en gaf me tips.

Moeke was een echte moederfiguur: een steun en toeverlaat. Ze stond achter mij en ik wist dat ze me zou opvangen, als ik zou vallen. Als ik fouten maakte, was ze teleurgesteld, maar ze gaf me altijd opnieuw een kans. Ze bleef niet boos.

Ze hield van mij. Als ze me zag, kreeg ik een knuffel en een zoen. Soms nam ze, zo maar, mijn hand vast om me te laten voelen: ik ben er voor jou. Ze was gewoon perfect, een heilige. Ik mis haar. Ze stierf in 2014. Een deel van mij is nu leeg, dood, maar in mijn hart blijft ze leven. Waar ik ook ga of sta, ze zal altijd bij me zijn.

VAKE

Vake was en is bezield door het woord van God. Hij was directeur van een 'buitengewone school' en diaken, een graag geziene figuur in mijn dorp. Bij hem kon iedereen met zijn zorgen en problemen terecht, vooral de minderbedeelden. Telkens ik een fout maakte, was hij teleurgesteld, maar hij bleef me kansen geven. Vake was een liefhebbende man, vader, grootvader en vriend. Een man met het hart op de juiste plaats. Hij beschermde me, leerde me liefhebben en steunde me in alle moeilijke situaties. Hij en Moeke zagen in mij dat kleine meisje, dat beleefd, lief en onschuldig was. Bij hen kon die kleine meid, die opgesloten zat, naar buiten komen, omdat het veilig was bij hen. Vake zag goed wat er met ons gebeurde. Hij nam het voor ons op en probeerde ons te beschermen tegen onze moeder.

Maar mijn ouders gaven hem geen kans om in te grijpen.

Vake leefde met ons mee en probeerde ons leed te verzachten met leuke voormiddagen. Hij hield van mijn zus en van mij alsof we zijn kinderen waren. Hij gaf me het gevoel dat ik iets betekende. De kansen die hij en Moeke me gaven, kreeg ik van niemand. Hij bleef in mij geloven, wat ik ook deed. Voor hem was ik niet slecht; ik maakte enkel *verkeerde keuzes*.

Hun huis, een thuis

Toen ik klein was, gingen Rani, Rachel en ik dikwijls naar hun groot, wit huis. Dat had vijf slaapkamers. Ik sliep in de logeerkamer; die had een kleine badkamer. Vake en Moeke sliepen beneden toen ze minder goed ter been waren, in de middenkamer naast de hal. Aan de rechterkant was zijn bureau, links het salon. Verder was er een eet-leefkamer, met een tafel, stoelen, een zetel, een tv en een bureau. Overal hingen schilderijen en het stond er vol beelden van Jezus en Maria. Achter de eetkamer was de keuken. In een halletje erbij stond een koelkast en was de kelderdeur.

Via de eetkamer kon je de tuin in. Daar stond een schommel en een boom om in te klimmen. Omdat die gevaarlijk begon te hangen, werd hij omgehakt. Aan de rechterkant van de tuin lag een bosje, aan de linkerkant een fruitboomgaard. Daar liepen ganzen. Voor het huis stonden rozen, de lievelingsbloemen van Moeke.

Mijn twee zussen en ik waren er kind aan huis. Elke zondag gingen we met Moeke, arm in arm, naar de kerk. Na elke mis hielpen we haar thuis met de receptie. Mijn zussen gingen rond met gegarneerde toastjes en glazen wijn en fruitsap.

Op zondag kwam pastoor Eddy *bij ons* eten. Vake kookte,

Moeke en ik schilden patatjes, wasten en sneden de groenten en dekten de tafel. Na het eten hielp ik haar met opruimen en afwassen. Dankzij hen werd ik misdienaar en mocht ik meezingen in het kinderkoor, al kon ik helemaal niet goed zingen. Zo kon ik weg van huis, weg van de ellende.

Bij hen was ik gelukkig. Ik hield van hen. Dat huis zat vol liefde. Ik voelde me er veilig, gelukkig en aanvaard. Ik kon er mezelf zijn, kind zijn. Bij mijn pleegouders had ik een mooie tijd. Daar ben ik hen dankbaar voor. Als ik hen niet had gekend, zou ik niet weten wat liefde was. Thuis vond en kreeg ik die niet, nooit.

Mijn val

Papa bewaarde zijn werkmateriaal in een bergplaats naast ons gruwelhuis. Boven was de duivenzolder. Op een dag mochten Rozanna en ik met hem naar de duiven gaan kijken. Ik moest via de ladder, buiten, naar boven klimmen. Op de zolder maande hij ons aan om stil te blijven staan omdat de vloer rot was. Hij klom naar beneden om duiveneten te halen. Rozanna moest ervoor zorgen dat ik me niet bewoog. Ik was een jaar of vijf, misschien zes en ik was dolgelukkig omdat ik de duiven mocht zien. Ik zette enkele stappen naar voor om ze beter te kunnen bekijken. Onder luid gekraak viel ik door de vloer naar beneden en smakte met mijn hoofd tegen de grond. Mijn zus riep om hulp. Papa kwam meteen en pakte me in zijn armen. ‘Bel de ambulance!’ riep hij naar mama. Mijn neus bloedde. Geen kwartier later lag ik in de ambulance. In het ziekenhuis eerst onder de scanner, terwijl mama in een afgesloten hokje moest wachten. Ik was bang en weende. Omdat ik een lichte hersenschudding opliep, besliste de dokter dat ik enkele dagen in het ziekenhuis moest blijven. Ik lag in een donkere kamer, had veel

hoofdpijn. Gelukkig had ik niets gebroken. Die dag had ik echt een beschermengel. Het had maar enkele centimeters gescheeld of ik was dood. Was ik op de rand van de diepvrieskast gevallen, ik leefde nu niet meer. Papa deed na mijn val meteen zijn duiven weg. Ik hield er hoogtevrees aan over.

Bijna verdronken

Toen ik een jaar of zes was, kreeg ik zwemles van Hans, een man uit onze straat. Hans reed om de twee weken met kinderen, onder wie Rani en ik, naar een sportcomplex met een klein en groot zwembad, een glijbaan en sauna's. Mijn zus zwom in het grote bad, ik in het kleine. Op een dag oefende ik met bandjes aan mijn armen. Hans bleef bij mij. Op een bepaald moment bleef ik alleen, omdat hij mijn zus en de andere kinderen les ging geven. Ik liep de trap af, gleed uit, stootte met mijn hoofd tegen de trap, verloor het bewustzijn en dook het water in. Een redder haalde me uit het water en reanimeerde me. Ik proestte het uit, weende en was bang. Ik was snel weer oké, maar durfde niet meer het water in. Tijdens de volgende zwemlessen bleef Hans constant bij mij. Na een poos durfde ik opnieuw het water in, maar mijn schrik ging nooit meer weg. Nu zwem ik niet meer. De mensen mogen mijn littekens niet zien. Ik schaam me voor mijn lichaam. Enkel met kleren aan durf ik het water in.

Eerste communie

Mijn kindertijd was een hel, maar toch had ik mooie momenten, bijvoorbeeld op feestdagen - mijn Eerste Communie, Pasen, Kerst- en Nieuwjaar - of met vakantie aan zee. Door foto's herinner ik me een en ander, vooral van mijn Eerste Communie in 1994. Dat was de gelukkigste dag van mijn leven. Mijn gezin

was er, mijn vrienden uit mijn klas, mijn oma, mijn pleegouders... Het was feest. Ik voelde me een prinsesje en zo zag ik er ook uit, in mijn roze jurk met bloemen. Mijn haar was prachtig en ik droeg een mooie diadeem en oorbellen. Ik straalde. 'Je bent de mooiste van alle communicantjes,' beweerden mijn pleegouders. Tijdens de misviering las ik een tekst voor en gaf ik een roos aan mijn ouders. Toen had ik het gevoel dat ze van me hielden en dat ze trots op me waren. Mijn oma was er ook. Dat maakte me nog gelukkiger. Na de kerkdienst aten we heerlijke taart in een restaurant in de buurt. Ik zat naast mijn oma aan tafel. Het was zo gezellig. Ik kreeg aandacht en liefde. Ik had het gevoel dat ik er mocht zijn.

Feesten

Op bepaalde Kerst- en Nieuwjaarsdagen was het ook echt feest. Mijn vader zorgde voor een heerlijk menu. We mochten lang opblijven, kregen cadeautjes en vierden mijn mama's verjaardag; zij is een kerstkindje. Vaak gingen we naar de nachtmis. Mijn zussen en ik zongen er prachtige liederen met ons schoolkoor.

Op sinterklaasdag zochten we in huis naar geschenken: een pop, een spelcomputer en andere zaken. Dat maakte ons blij en we konden naar hartenlust snoepen.

Ook als oma op bezoek kwam, was het feest. Mijn vader maakte mosselen klaar en wij haalden frietjes in de frituur. Verjaardagen waren ook speciaal. Wie jarig was, mocht laat naar bed. Ook de avonden dat we 's avonds kaartten met mama en papa of in het bed kropen van mama, omdat het hevig onweerde, had ik het gevoel dat we een echt gezin waren.

Ook van de vakanties aan zee, op een camping in Blanken-

berge, genoot ik: zitten op het strand om het vuurwerk te zien. Zo mooi, die kleurenpracht boven de zee. Het tv-muziekprogramma 'Tien Om Te Zien' bijwonen. Naar de kermis gaan... Aan zee was het leuk, daar was ik gelukkig omdat ik weg was uit ons gruwelhuis en meer vrijheid had. Daar was mama ook niet zo gewelddadig.

Naar het vluchthuis

Thuis sloegen bij haar geregeld de stoppen door. Dan zette mama de muziek keihard en ze bleef dat ene liedje herhalen. Ze had enkele speciale liedjes. Als ze woedend was. Dan bleef ik op mijn kamer en durfde niet naar beneden.

Een zomeravond in augustus vergeet ik nooit meer. Ronny en ik lagen boven te slapen op een matras op de grond. Hij was vier jaar en ik negen. Mijn moeder had een agressieve bui. Ze riep en tierde tegen Rani! Ik beefde onder de lakens. Was ik zo meteen aan de beurt? Zou ze me komen pakken? Ik bleef muisstil liggen. Ze ging nogal tekeer tegen Rani. Ze sloeg en schopte haar, klopte haar hoofd tegen de deur tot die kapot was. Ronny en ik waren doodsbang en baden dat de storm snel voorbij zou zijn. Mama en papa schreeuwden tegen elkaar. Papa was zoals altijd machteloos. Hij wist niet hoe ons te beschermen.

Rachel moest ondertussen naar de winkel om sigaretten te kopen. Ze kwam er nonkel Jos, de broer van mama, tegen en vertelde wat er thuis gebeurde met Rani. Meteen repte hij zich naar ons huis. 'Het moet ophouden! Blijf met je poten van mijn petekind' riep hij tegen mijn moeder. Ronny en ik hielden onze adem in. Rachel, die in de winkel was gebleven, telefoonerde ondertussen naar de politie. Ze was het beu. Ze wilde ons beschermen... voor het te laat zou zijn. Dat ze de politie verwittigde, vertelde ze mij eerst vele jaren later. Ze dacht dat ik boos zou zijn. Hoe kon ik boos op haar zijn? Ze wilde ons helpen! Goed dat ze het die dag deed. Wie weet wat er nog zou zijn gebeurd met ons. Mijn zus was niet de schuld van mijn

instellingsleven. Neen. Er waren maar twee schuldigen: mijn moeder en ik. Want ik verbrodde het overal.

Rachel was terug thuis toen de politie arriveerde. We zagen de flikkerlichten weerspiegelen op de muren van onze slaapkamer. Mijn moeder vluchtte op haar bromfiets, toen ze de combi zag. 'Het kan zo niet verder', zei papa tegen de politie. Rachel kwam naar ons kamer. Ze stopte kledij in een koffer en nam ons mee naar beneden. Er stonden twee politieagenten. Ik was bang en begon te wenen.

We vertrokken in pyjama: Rani, Rachel, Ronny en ik, in de auto van papa die de politiecombi volgde naar het politiekantoor. We waren bang en huilden. Toen we mama zagen passeren op haar bromfiets, kregen we nog meer schrik. Terwijl we wachtten in de auto op de parkeerplaats, praatte papa met de politie. Die was vriendelijk en bezorgd en probeerde ons gerust te stellen. Papa kwam met de boodschap dat we naar een bijzondere plaats zouden gaan. Aan het station van Brugge kwam een vrouw naar ons toe. Even later moesten we afscheid nemen van papa. Ik was heel verdrietig en angstig. Ik herinner me nog dat ik met die vrouw meeging en omkeek. Wat er toen in mijn hoofd speelde, was vreselijk. Ik dacht dat ik hem nooit meer zou zien. Ik huilde tranen met tuiten.

De dame bracht ons naar een huis, waarvan niemand het adres mocht weten om ons en de andere vrouwen die daar waren te beschermen. Een vluchthuis voor vrouwen die mishandeld werden. Wij waren kinderen die mishandeld werden!

De ontvangst was er vriendelijk. Omdat het laat was kregen we meteen een kamer. Mijn broertje, mijn twee oudere zussen en ik sliepen in stapelbedden. Rachel was 16 en zorgde voor ons als een moeder.

Die nacht kreeg ik mijn eerste nachtmerrie. Ik droomde dat mijn moeder aan het venster stond en ons met geweld wilde meenemen. Ik riep en huilde tot Rachel me wakker maakte. Ze nam me mee, naar beneden. Daar zaten enkele vrouwen. Ik kreeg een boterham met choco en ik lag in de armen van Rachel. ‘Ik zal er altijd voor jou zijn en voor jou zorgen’ zei ze zachtjes. Die ene zin. Die belangrijke zin. Ze deed daarna zo goed mogelijk wat ze toen beloofde. Ze was een moeder voor mij. Zij gaf mij de liefde die mijn moeder niet gaf. Als ik bang was, kon ik in haar armen kruipen en troostte ze me.

De volgende dag speelden we in de tuin, in het gras, op de schommel, met fietsjes en ander speelgoed. De vrouwen kookten en aten samen. Er waren vrouwen met baby’s, vrouwen met oudere kinderen. Wij waren de enige kinderen zonder moeder. Dat was uitzonderlijk.

We bleven er een dag of drie. Toen scheidden onze wegen: Ronny ging naar huis, Rachel naar een instelling en Rani en ik naar een kindertehuis in de buurt van Brugge. De onhoudbare situatie thuis met mijn moeder was dus het begin van mijn instellingsleven.

Mijn eerste verkrachting

In dat tehuis bleef Rani vier maanden en ik twee, september en oktober 1996. Er waren kinderen van alle leeftijden, van baby's tot 18-jarigen. De nonnetjes waren heel streng. Ik vond het daar helemaal niet leuk en ik at steeds meer.

Enkel de uitstapjes met Vake en Moeke, die ons geregeld kwamen bezoeken, deden deugd. Die hielden van ons. Mijn pleegouders bleven me, waar ik ook zat, volgen.

Eén gebeurtenis overschaduwde mijn verblijf in dat tehuis. Het was 3 oktober 1996, een dag na mijn verjaardag. Ik was net tien. Die datum vergeet ik nooit meer. Wat toen gebeurde, haalde mijn leven overhoop en speelde een belangrijke rol in mijn verdere leven.

Ik zat in de speeltuin. Er was geen toezicht en ik was alleen. Ik was een kind, naïef, onschuldig. Ik was me van geen kwaad bewust en zat op de glijbaan toen twee jongens van mijn leefgroep naderden. John was 17, Tom 18. Ze kwamen met me spelen. Ze staken een sigaret op. Of ik het ook wilde proberen? Ik was nieuwsgierig en zei ja. 'Kom dan mee naar het kasteeltje', zei Tom. Ik volgde hen gedwee, het speelgoedkasteel in. Opeens pakten ze me vast. Met de woorden 'Je moet niet bang zijn. Het is in orde' trokken ze mijn onderbroek naar beneden. Dat voelde niet juist en ik verweerde me. Ze losten niet, knoopten hun broek los. Ik lag op mijn buik op de grond. Opeens voelde ik een helse pijn in mijn kont. John drong in mij en bewoog op en neer. Dat deed veel pijn Tom stak zijn penis in mijn mond en ik moest eraan zuigen. Ik kokhalsde... Ik weende en voelde

me ziek. Plots kreunde John en hield op. Daarna wisselden ze van positie. Tom penetreerde me en John stak zijn penis in mijn mond. Ik wilde roepen, maar kon niet. Ik had zoveel pijn. Ze lachten terwijl ik zat te beven en te wenen. ‘Als je ook maar iets vertelt, doen we hetzelfde met je zus’, dreigden ze na afloop. Dat wilde ik Rani niet aandoen, dus ik zweeg. Ze liepen weg. Ik weende, beefde, was bang en had veel pijn. Ik bloedde en durfde nauwelijks stappen. Na een poos werd ik kalm, en veegde mijn tranen weg en ging naar mijn kamer. Iets in mij was gebroken en kon niet meer worden gelijmd. Het kind in mij werd verwoest. Mijn ziel werd bedorven.

Die kerels bleven hun dreigement herhalen tot ik daar vertrok: dat mijn zus de volgende zou zijn, als ik niet zweeg.

Mijn gedrag veranderde. Op school werd ik opstandiger en agressiever. Er was duidelijk iets mis met mij, maar ik hield de lippen stijf op elkaar. Tot op een dag, bij de logopedist. Zag hij symptomen van een misbruikt kind? Plots vroeg hij of iemand me pijn had gedaan. Toen kon ik niet meer zwijgen. Ik vertelde in grote lijnen wat ze deden en waarmee ze dreigden. Ik weende en bleef wenen. Ik mocht naar huis. Mijn moeder kwam me halen. Toen papa kwam, was hij boos. Hij dacht dat ik iets mispeuterde op school. Toen hij wist dat ik verkracht werd, nam hij me op zijn schoot en troostte mij. Ook hij was verdrietig.

Mie

Op een avond, kort na die verkrachting, vroeg Rani me of het waar was, dat ik werd verkracht. Ze stelde allerlei vragen, ook of ze aan mijn *mie* zaten. ‘Nee’, zei ik. Daarop noemde ze me een leugenaar. Stiekem had ze ons gesprek opgenomen. Ze liet de bandopname aan mijn ouders horen. Die geloofden me niet

meer. ‘Vuile leugenaar’ schimpten ze. Dat vond ik vreselijk, want ik had helemaal niet gelogen. Het was immers waar, ik was verkracht: ‘het’ gebeurde echt! Hoe moest ik in hemelsnaam als kind van tien uitleggen dat ze me niet pakten ‘aan mijn mie’ maar ‘aan mijn achterste’? Rani luisde me erin en verraadde me.

En dan moest ik ook nog naar de huisdokter met mijn moeder. Die wilde me gynaecologisch onderzoeken. Ik moest op een tafel gaan liggen en mijn benen spreiden. Dat weigerde ik. Ik sloeg en klopte de dokter. Die riep mijn moeder erbij en ik kalmeerde. Hij keek naar mijn maagdevlies. Dat was nog intact. Het gevolg was dat mijn moeder me niet meer geloofde. Daar was ik kapot van. Natuurlijk was het niet gescheurd. Ze pakten me vanachter, maar dat kon ik toch niet vertellen! Hoe kon ik dat als kind van tien uitleggen? Ik was boos en verdrietig. Het ging bergaf met mij. Ik vertrouwde niemand meer. Ik verwachtte hulp en kreeg die niet. Ik was de slechte, niet die twee jongens. Dat vond ik verschrikkelijk. Ik werd opstandig want ik kon niet om met die pijn.

School

Mijn gedrag veranderde. Mijn schoolresultaten kelderden. Het ging helemaal mis. Ik werd agressief tegen leerkrachten, ik sloeg leerlingen. Ik wilde verdwijnen van de wereld. Ik wilde dood zijn. Ik kroop op een dak om eraf te springen en ik liep voor de auto’s van meesters en juffen. Het kon zo niet verder. Ik was een gevaar voor mezelf en voor anderen. Er moest iets gebeuren. ‘Ze’ beslisten dat ik naar de psychiatrie moest.

Ik was tien jaar, toen ik voor het eerst werd opgenomen. Ik kreeg drie maanden therapie in De Weg, van december 1996 tot